

Rapport

Årsredovisningsbilaga 2016

- Grönt bokslut (2015)

2016-02-25

ULRICEHAMNS
KOMMUN

Uppföljning av Ulricehamns kommuns miljömål

Den 28 april 2008 antog kommunfullmäktige i Ulricehamns kommun lokala miljömål. De lokala miljömålen utarbetades med hjälp av de 16 nationella miljömålen (se figur 1) och delades in i fem områden: klimat, god livsmiljö, inköp/avfall, natur och vatten (se figur 2). Då miljömålen från 2008 sträckte sig till år 2015 redovisades den slutliga uppföljningen för vart och ett av målen i en slutredovisning i 2015 års bokslut. Redovisningen i denna rapport är följaktligen densamma som lämnades i det gröna bokslutet 2015.

Kommunens lokala miljöarbete fortgår och sedan september 2016 finns en tillfällig beredning som arbetar med att ta fram en strategi för kommunens arbete med lokala miljömål. Beredningens uppdrag är att under 2016 och början av 2017 se över arbetet med lokala miljöfrågor. Kommunen har ansvaret för att åstadkomma en god livsmiljö inom kommunen och har enligt riksdagen ett uttalat övergripande ansvar för att uppnå de nationella miljömålen. Beredningen ska arbeta med strategier för att skapa förutsättningar för ett långsiktigt hållbart miljöarbete inom kommunen. Kommunen har även avsatt budgetmedel för att anställa en miljöstrateg från halvårsskiftet 2017, vilket kommer öka kommunens förutsättningar att arbeta med planering och uppföljning av lokala miljömål.

De 16 nationella miljömålen

1. Begränsad klimatpåverkan	9. Grundvatten av god kvalitet
2. Frisk luft	10. Hav i balans samt levande kust och skärgård
3. Bara naturlig försurning	11. Myllrande våtmarker
4. Giftfri miljö	12. Levande skogar
5. Skyddande ozonskikt	13. Ett rikt odlingslandskap
6. Säker strålmiljö	14. Storslagen fjällmiljö
7. Ingen övergödning	15. God bebyggd miljö
8. Levande sjöar och vattendrag	16. Ett rikt växt- och djurliv

Figur 1

Figur 2

Klimat

Nationella mål

- Begränsad klimatpåverkan
- Frisk luft

Kommunens mål	Uppföljning
<i>Alla kommunala fastigheters uppvärmning ska ske med förnyelsebar energi.</i>	Från och med 2016-01-01 är all el som köps in till kommunen märkt med Bra Miljöval. Tack vare miljömärkt el samt pellets från fjärrvärme eller egna anläggningar värms alla kommunala fastigheter upp med förnyelsebar energi förutom det före detta kommunhuset i Hökerum som värms med olja.
<i>2015 ska energin från uppvärmningen i de kommunala fastigheterna ha minskat med 20 % i förhållande till 2006.</i>	I förhållande till år 2006 har energin från uppvärmningen i de kommunala fastigheterna minskat med 23 %.
<i>2015 ska elförbrukningen ha minskat med 25 % i förhållande till 2006.</i>	Kommunens elförbrukning har minskat med 19 % i förhållande till år 2006.
<i>All el som köps in till kommunal verksamhet ska vara Bra Miljöval enligt Naturskyddsföreningens kriterier.</i>	Från och med 2016-01-01 är all el som köps in märkt med Bra Miljöval.
<i>Ett vindkraftverk på minst 2 MW har etablerats i kommunen av UEAB.</i>	UEAB har inte byggt något vindkraftverk.
<i>En fortsatt fjärrvärmeutbyggnad bör ske där nya bostadsområden och industriområden planeras. Närvärmecentraler ska erbjudas där fjärrvärme inte kan dras.</i>	Utbyggnaden av fjärrvärme har fortsatt i kommunen. I kommunens nyaste industriområde, Rönnåsens industriområde, erbjuds företagen att ansluta sig till fjärrvärme. Kommunen erbjöds också att gräva fjärrvärme till det nya bostadsområdet Stadsskogen, men då nybyggda villor inte har så stort värmebehov var investeringen att gräva fjärrvärme dit inte försvarbar varför området inte har fjärrvärme. Närvärmecentraler har inte varit aktuellt.

<p><i>Alla kommunens tjänstebilar ska drivas med förnyelsebart bränsle.</i></p>	<p>Kommunen har ett flertal bilar som drivs med förnyelsebart bränsle, framför allt inne i centralorten. Utbudet av miljöbilar uppfyller dock inte kommunens behov varför kommunen även måste använda bilar som inte drivs med förnyelsebart bränsle.</p> <p>På UEAB drivs sedan slutet av 2015 alla dieselfordon som används i egen verksamhet med 100 % förnyelsebar HVO-diesel.</p>
<p><i>Övrig maskinpark med tunga fordon ska drivas med förnyelsebart bränsle.</i></p>	<p>I slutet av 2015 började 100 % förnybar HVO-diesel användas i alla fordon som drivs med diesel. Då alla tyngre fordon drivs med diesel innebär detta att alla tunga fordon drivs med förnyelsebart bränsle.</p>
<p><i>Kommunala transporter ska ha effektiviserats och minskats med 15 % körda mil i förhållande till 2006.</i></p>	<p>Det har inte varit möjligt att följa upp detta mål för 2015.</p> <p>UEAB håller på att se över om kommunen ska köpa in ett uppföljnings- och kontrollverktyg för verksamhetens fordonspark. Detta för att kunna ha bättre koll på exempelvis antal körda mil samt bränsleförbrukning.</p>
<p><i>Kollektivtrafik ska prioriteras vid kommunens tjänsteresor till Borås och Göteborg.</i></p>	<p>Anställda och förtroendevalda ska enligt kommunens resepolicy (miljö- och trafiksäkerhetspolicy) sträva efter att välja buss eller tåg vid längre resor.</p>

God livsmiljö

Nationella mål

- God bebyggd miljö
- Skyddande ozonskikt
- Säker strålmiljö

Kommunens mål	Uppföljning
<p><i>I all planering ska hänsyn tas till invånarnas möjlighet till god livsmiljö där hälsa, natur- och kulturvärden säkerställs och effektiv energi- och transportplanering främjas.</i></p>	<p>Kommunfullmäktige antog den 29 oktober 2015 en ny översiktsplan för Ulricehamns kommun. Översiktsplanen anger inriktningen av den fysiska miljön där folkhälsoperspektivet ska beaktas. Centralt i översiktsplanen är att skapa balans mellan ekonomiska, ekologiska och sociala/kulturella värden. En checklista för hälsa i samhällsplanering ska tas fram och användas som ett verktyg i arbetet för att skapa hälsofrämjande miljöer. Översiktsplanen innehåller också en miljökonsekvensbeskrivning samt lyfter fram vikten av att säkerställa natur- och kulturvärden.</p> <p>Kommunen har också tagit fram ett måldokument för folkhälsoarbetet för perioden 2012-2016. Varje år genomförs även en folkhälsovecka i kommunen där invånarna kan lära sig mer om goda levnadsvanor, goda matvanor och hur de kan öka sin fysiska aktivitet.</p>
<p><i>Fastighetsavdelningen/STUBO ska ha byggt ett lågenergihus.</i></p>	<p>År 2009 invigdes kommunens första lågenergihus, vilket var Stadsskogens förskola. Kommunen anpassar fortlöpande kraven i takt med den tekniska utvecklingen och kostnadsutvecklingen. Kommunen bygger idag väsentligt under kraven för energiåtgång enligt Boverkets byggregler.</p>

<p><i>Att gång- och cykelvägnätet byggs samman så att det möjliggör en trygg och säker väg till och från arbetsplatser och skola (aktiv transport).</i></p>	<p>Kommunen har arbetat vidare med utbyggnaden av gång- och cykelnätet och år 2010 togs det fram en plan för utbyggnad av gång- och cykelvägar. Planen går ut 2016 och kommunen håller på att arbeta med en uppföljning av hur arbetet gått. Ett exempel på en färdigbyggd sträcka är gång- och cykelvägen mellan Hökerum och Hökerumsmotet.</p> <p>Sektor miljö- och samhällsbyggnad har också skapat tryggare och säkrare gång- och cykelvägar, bland annat genom att öka belysningen.</p>
<p><i>Radonhus har lokaliserats och åtgärdats.</i></p>	<p>Kommunen arbetar vidare med att lokalisera och åtgärda radonhus. Arbetet inkluderar både kommunala och privata hus. År 2014 påbörjades projektet <i>Radon i flerbostadshus</i> som löper till år 2020.</p>

Inköp/Avfall

Nationella mål

- Giftfri miljö

Kommunens mål	Uppföljning
<i>Kommunens inköp av ekologiska livsmedel ska ha fördubblats till 17 % från 2007.</i>	De ekologiska livsmedelsinköpen för 2015 uppgick till totalt 31,2 %.
<i>Endast miljömärkta produkter ska väljas vid inköp. Där det inte finns ska bästa miljöprestanda efterfrågas.</i>	Vid upphandling av produkter följer kommunen Upphandlingsmyndighetens baskrav gällande miljöprestanda. Ungefär 75-85 % av de kemtekniska produkterna som köpa in är idag miljömärkta. För vissa specialprodukter finns inte miljövänliga alternativ.
<i>Vid större maskininvesteringar ska livscykelanalys efterfrågas/medfölja (leasa).</i>	I ett upphandlingsprojekt görs en behovsanalys av totalkostnaden under hela avtalsperioden eller för uppdraget. Kommunen använder sig då av livscykelmetodiken.
<i>Vid köp av tjänster ska miljöpolicy/miljöcertifiering efterfrågas.</i>	Vid inköp av tjänster efterfrågas alltid miljöpolicy/miljöcertifiering förutom då det inte är relevant.
<i>Organiskt avfall som inte hemkomposteras samlas in och transporteras till gemensam kompostering för jordförbättring och biogasutvinning.</i>	Organiskt avfall som inte hemkomposteras sorteras inte ut i kommunen utan allt hushållsavfall går till förbränning.
<i>Mängden avfall som går till förbränning ska ha minskat med 20 %.</i>	Mängden hushållsavfall som går till förbränning har ökat. År 2007 samlades det in 3314 ton hushållsavfall, vilket motsvarar 147 kg/person. År 2015 var motsvarande siffra 3544 ton eller 150,8 kg/person.

Natur

Nationella mål

- Ett rikt växt- och djurliv
- Myllrande våtmarker
- Ett rikt odlingslandskap
- Levande skogar
- Biologisk mångfald

Kommunens mål	Uppföljning
<i>Kommunens skogar ska i första hand användas som rekreationsskog. Där biologiska mångfald, friluftsliv, hälsa och tillgänglighet ska vara ledord.</i>	Kommunen har som riktlinje att använda den kommunala skogen som rekreationsskog. Avverkning sker dock när det på grund av underhållning eller skötsel är nödvändigt. Vid återplantering har kommunen i åtanke att inte bara plantera en sorts träd.
<i>Kommunen köper in värdefull skog för rekreation och biologisk mångfald.</i>	Kommunen har inte köpt in någon skog för rekreation.
<i>Inrätta lövskogarna på Lassalyckan till ett kommunalt naturreservat där höga naturvärden skyddas.</i>	Lövskogarna på Lassalyckan har inte blivit kommunalt naturreservat.
<i>Naturvårdsplan skapas.</i>	Kommunen arbetar med en direktupphandling av en naturvårds- och ekosystemtjänstplan för Ulricehamns tätort.
<i>”Skogen i skolan”- projektet ska vara utvecklat, utbyggt med utrustning för att möta skolans behov av undervisning i naturen.</i>	Inga skolor i kommunen arbetar med projektet <i>Skogen i skolan</i> .
<i>Two skolor ska ha Grön flagg.</i>	Alla förskolor i kommunen samt Bogesundsskolan, Gällstad skola, Marbäcks skola, Tvärreds skola och Vegby skola har certifierats med Grön flagg.

Vatten

Nationella mål

- Grundvatten av god kvalité
- Levande sjöar och vattendrag
- Bara naturlig försurning
- Ingen övergödning

Kommunens mål	Uppföljning
<p><i>Hänsyn ska tas till våra sjöar och vattendrag så att de skyddas från miljöskadliga föroreningar. Buller och andra störningar från båttrafik ska vara försumbara.</i></p>	<p>Hänsyn tas fortlöpande i alla miljöprövningar och tillsynsärenden som exempelvis enskilda avlopp till sjöar och vattendrag. Detta gäller även vid detaljplanearbetet där dagvattenfrågor behandlas.</p>
<p><i>Minst 60 % av fosforföroreningarna i avloppet ska återföras i produktiv mark. Där ska största miljöhänsyn tas så inga skadliga ämnen kommer ut i naturen.</i></p>	<p>Slammet läggs idag på deponin som en del i sluttäckningen av den.</p>